

Any acadèmic	2019-20
Assignatura	10985 - Investigacions Sociològiques i Antropològiques Avançades sobre Família i...
Grup	Grup 1

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	10985 - Investigacions Sociològiques i Antropològiques Avançades sobre Família i... / 1
Titulació	Màster U en Intervenció Socioeducativa amb Infància, Adolescència i Família Màster Universitari d'Intervenció Socioeducativa amb Menors i Família
Crèdits	3
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Castellà

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Joan Alfred Amer Fernández joan.amer@uib.cat	12:30	13:30	Divendres	09/09/2019	30/06/2020	B204 Edif. Guillem Cifre de Colònia

Contextualització

La família és una de les principals agències de socialització el paper de la qual ha anat canviant al llarg de la història. A les darreres dècades del segle XX i primera del segle XXI, les famílies han modificat la seva estructura i funcions d'acord amb la rapidesa dels canvis socials produïts. Es produeixen tota una sèrie de transformacions en l'estructura i dinàmica familiar que diversifiquen les necessitats socials i educatives: l'increment de la taxa de separacions i divorcis, els processos de mobilitat geogràfica dels distints membres de la família, la reducció del temps compartit entre pares i fills, la prolongació de l'escolarització obligatòria, el retard en l'emancipació dels joves i el canvi en la posició social de les dones i el seu rol en la família.

L'assignatura pertany al Mòdul 1 de Bases Teòriques, conjuntament amb les assignatures de Dret del Menor i Família i Darreres aportacions sobre història de la família i la infància a Europa del Sud.

Requisits

Recomanables

Capacitat de comprensió dels plantejaments teòrics i dels debats actuals en relació a la família i el parentiu i les seves transformacions.

Competències

Específiques

- * CE1.1 Les contribucions i limitacions dels principals models teòrics de la Sociologia i de la Pedagogia en les seves tradicions socioeducativa i psicopedagògica.
- * CE1.4 Els factors culturals i els principis psicosocials que intervenen en el comportament dels individus i en l'estructura i la dinàmica de les famílies.

Genèriques

- * CB6 Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i/o aplicació d'idees, sovint en un context d'investigació.

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/

Continguts

1. Conceptes i principals teories sociològiques i antropològiques sobre família.
2. La perspectiva de gènere en l'estudi de les famílies.
3. Família i canvi social. Família i canvis estructurals.
4. Família i canvis culturals: individualització i noves formes de família.
5. Família i divisió sexual del treball. Conciliació vida familiar i vida laboral.
6. Polítiques familiars a l'Estat de Benestar.
7. Canvis en els valors i les representacions de les famílies.
- 7.1. El debat públic i polític sobre els models de família.
- 7.2. Els imaginaris col·lectius sobre els models de família. L'impacte dels mitjans de comunicació.

Continguts temàtics

- 1.. Els conceptes de família i parentiu.
Revisió dels conceptes.
La segona transició de la família. El decliu de la família com a institució.
- 2.. Família i canvi.
Les tendències de canvi en la família
Noves formes de família: nous tipus de matrimoni, convivència i residència
Del model de família autoritari al model de família democràtic-occidental
- 3.. Família i divisió sexual del treball.
La família i l'Estat del Benestar. El cas del Sud d'Europa.
Les estratègies laborals de les famílies.
La perspectiva de gènere.
- 4.. Canvis en els valors i les representacions de la família.
El debat públic i polític sobre els models de família.

Els imaginaris col·lectius sobre els models de família. L'impacte dels mitjans de comunicació: el cas de la televisió.

Metodologia docent

Activitats de treball presencial (0,76 crèdits, 19 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Assistència i participació a classe	Grup gran (G)	En la primera part de les sessions es desenvoluparan els continguts temàtics de l'assignatura. La finalitat és treballar teòricament les principals perspectives de la sociologia i l'antropologia de la família. La metodologia serà expositiva, encara que no exclusivament, perquè els continguts hauran estat preparats també prèviament per l'alumnat.	10
Seminaris i tallers	Assistència i participació a classe	Grup mitjà (M)	La segona meitat de les sessions tindrà un format participatiu. La finalitat és debatre els continguts de l'assignatura a partir d'unes preguntes i de la lectura prèvia dels materials per part dels estudiants. La metodologia serà oberta i participada. Es requereix la intervenció activa dels alumnes perquè la seva participació en aquesta segona meitat de la sessió serà avaluada.	9

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (2,24 crèdits, 56 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Preparació classes teòriques	La finalitat és preparar les classes teòriques prèviament a casa, perquè aquestes classes siguin més productives i aprofundides. La metodologia és la lectura i comprensió activa i crítica dels materials de l'assignatura.	20
Estudi i treball autònom individual	Preparació comentari lectura	La finalitat és que l'alumne comenti críticament un text relatiu als continguts de l'assignatura. La metodologia vindrà determinada per unes pautes específiques a l'hora de fer el comentari. Aquestes pautes seran explicades a classe.	15

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom en grup	Presentacions associacions familiars o sèries TV	La finalitat és preparar una presentació o bé sobre associacions familiars per conèixer el debat a la societat civil, o bé sobre sèries de televisió per conèixer quines imatges i valors de la família transmeten. La metodologia consistirà en la cerca i preparació de materials relatius al tema triat.	21

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Assistència i participació a classe

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	La segona meitat de les sessions tindrà un format participatiu. La finalitat és debatre els continguts de l'assignatura a partir d'unes preguntes i de la lectura prèvia dels materials per part dels estudiants. La metodologia serà oberta i participada. Es requereix la intervenció activa dels alumnes perquè la seva participació en aquesta segona meitat de la sessió serà avaluada.

Críteris d'avaluació

Percentatge de la qualificació final: 20% amb qualificació mínima 5

Preparació comentari lectura

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	La finalitat és que l'alumne comenti críticament un text relatiu als continguts de l'assignatura. La metodologia vindrà determinada per unes pautes específiques a l'hora de fer el comentari. Aquestes pautes seran explicades a classe.

Críteris d'avaluació

Percentatge de la qualificació final: 40% amb qualificació mínima 5

Presentacions associacions familiars o sèries TV

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Proves orals (recuperable)
Descripció	La finalitat és preparar una presentació o bé sobre associacions familiars per conèixer el debat a la societat civil, o bé sobre sèries de televisió per conèixer quines imatges i valors de la família transmeten. La metodologia consistirà en la cerca i preparació de materials relatius al tema triat.

Criteris d'avaluació

Percentatge de la qualificació final: 40% amb qualificació mínima 5

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

- * Campillo, I. y Del Olmo, C. (2018). Reorganizar los cuidados. ¿Y si dejamos de hacernos las suecas? *Viento Sur*, 156, 78-86
- * Durán, M.A. (2014). La rebelión de las familias. *Mediterráneo Económico*, 26, 45-58.
- * Mari-Klose, P. & Martínez, A. (2015). Empobrecimiento en tiempos de crisis: vulnerabilidad y (des)protección social en un contexto de adversidad. *Panorama Social*, 22, 11-26.
- * Tobío, C. (2012). Cuidado e identidad de género. De las madres que trabajan a los hombres que cuidan. *Revista Internacional de Sociología*, 70, 2, 399-422.

Bibliografia complementària

Articles i publicacions seriades

- Aasve A.,Fuochi G.,Mencarini L.(2014).Desperate housework: Relative resources, time availability, economic dependency, and gender ideology across Europe. *Journal of Family Issues*, 35,1000-1022.
- Collet, J. (2014). ¿Cómo y para qué educan las familias hoy? Los nuevos procesos de socialización familiar. Barcelona, Icaria.
- Davia, M. & Legazpe, N. (2014). The role of education in fertility and female employment in Spain: a simultaneous approach. *Journal of Family Issues*, 35, 14, 1898-1925.
- Del Fresno, M. & Segado, S. (2013). Trabajo social con familias: Los estilos familiares como indicadores de riesgos, una investigación etnográfica. *Portularia*, 13, 1, 37-46.
- Dominguez-Folgueras M.,Jurado-Guerrero T.,Botia-Morillas C.,Amigot-Loache P.(2017).“The House Belongs to Both”: Undoing the Gendered Division of Housework. *Community, Work, and Family*, 20,424-443
- Domínguez-Folgueras, M. & Castro-Martín, T. (2013). Cohabitation in Spain: no longer a marginal path to family formation. *Journal of Marriage and Family*, 75 (April 2013), 422-437.
- Esping-Andersen, G. & Palier, B. (2010). Los tres grandes retos del Estado del Bienestar.Barcelona: Ariel
- Flaquer, L. et al. (2014). El trabajo familiar de cuidado en el marco del Estado de Bienestar. *Cuaderno de Relaciones Laborales*, 32, 1, 11-32.
- Gracia, P. (2014). Fathers' Child Care Involvement and Children's Age in Spain: A Time Use Study on Differences by Education and Mothers' Employment. *European Sociological Review*, 30,2, 137-150.
- Hochschild, A.(2012).Second Shift. Working Families and the Revolution at Home.New York: Penguin.
- Pisco, R. (2013). Family rituals: mapping the postmodern family through time, space and emotion. *Journal of Comparative Family Studies*, 44, 3, 269-289.
- Sanfèlix, J. (2011). Las nuevas masculinidades. Los hombres frente al cambio en las mujeres. *Prisma Social*, 7
- Tanaka, K. & Lowry, D. (2013). Materialism, gender and family values in Europe. *Journal of Comparative Family Studies*, 42, 2, 131-144.

Any acadèmic	2019-20
Assignatura	10985 - Investigacions Sociològiques i Antropològiques Avançades sobre Família i...
Grup	Grup 1

Tobío, C. (2013). Estado y familia en el cuidado de las personas: Sustitución o complemento. *Cuaderno de Relaciones Laborales*, 31, 1, 17-38.

Llibres

Blahopolou, J. (2015). La conciliación de la vida laboral, familiar y personal en tiempos de crisis. Palma: Universitat de les Illes Balears.

Collet, J. (2014). ¿Cómo y para qué educan las familias hoy? Los nuevos procesos de socialización familiar. Barcelona: Icaria.

Garreta, J. (2017). Familias y escuelas: discursos y prácticas sobre la participación en la escuela. Lleida: Universitat de Lleida.

Mari-Klose, P. et al. (2010) Infància i futur. Barcelona: Obra Social La Caixa.

McKie, L. & Callan, S. (2012). Understanding families. A global introduction. London: Sage.

Observatorio Social de España (2012). El impacto de la crisis en las familias y en la infancia. Barcelona: Ariel

